

Изяснение на таблица-та за намираніе годишна лихва.

По слѣдующа-та таблица са намиратъ годишни-тѣ лихви на всички капитали въ цѣли числа, какви-то можѣтъ да са смѣстятъ между броеве-тѣ 1 и 50,000 по забелѣжени-тѣ такси, и онѣзи кои-то би желали да са ползуютъ отъ нея щѣтъ забелѣжать:

1) Въ капитали-тѣ отъ 1 до 90 лихви-тѣ са добивать и съ дробни части; тѣзи дробни части сж отдѣлени отъ цѣли-тѣ броеве съ запятая, както сж на пр. 0,06, 0,09, 1,20 1,08 и показватъ части отъ гроша, раздѣленъ на сто части, т. е. за тѣхъ гроша, е раздѣленъ не на 40 пари, но на 100 други по-малки части нарѣчени стотинки. Оттукъ са види, че всѣка пара са е раздѣлила по на $2\frac{1}{2}$ стотинки, кои-то за по-лесно присмѣтаніе са пишатъ съ десятична дробъ 2,50. Сега като знаемъ, че всѣка пара има $2\frac{1}{2}$ стотинки, или наопаки, че всѣки $2\frac{1}{2}$ стотинки правятъ една пара, то ни е доста за да прѣобраќаеме едини-тѣ въ други споредъ нужда-та.

Така на пр. ако сме добили при лихва-та на нѣкой капиталъ 10, 15, 20, или 80 стотинки, и искаме да знаемъ, колко пари чинятъ, доста е да ги раздѣлимъ на $2\frac{1}{2}$ или все едно на 2,50; така: $10 : 2\frac{1}{2} = 4$ пари; $15 : 2\frac{1}{2} = 6$ пари; $20 : 2\frac{1}{2} = 8$ пари; $80 : 2\frac{1}{2} = 32$ пари. Тѣж сжщо и кога искаме да обхрнемъ 5, 10, 17 или 39 пари въ стотинки трѣбва да ги помножимъ на $2\frac{1}{2}$ или все едно 2,50; така. $5 \times 2,50 = 12,50$; стот. $10 \times 2,50 = 25$ стот.; $17 \times 2,50 = 42,50$ стот.; $39 \times 2,50 = 97,50$ стот.

2) Кога ни са даде нѣкой капиталъ между 1 и 50,000 за да му намѣримъ годишна-та лихва, то най-напредъ намираме лихва-та на най-голѣмо-то наименование и вхрвимъ камъ по-малко-то дори до единица все въ сжщій стѣлбъ, що е подъ дадена-та такса: на пр. ако искаме да намѣримъ годишна-та лихва по 12 % на капитала 5839 гр., то въ стѣлба подъ 12 % тхрсимъ:

лихва-та	на броя	5,000,	и	намираме	гр. 600. —
»	»	800,	»	»	» 96. —
»	»	30,	»	»	» 3. 60
»	»	9,	»	»	» 1. 08

Лихва-та по 12 % на кап. 5,839, ще бѣде исцѣло 700. 68 или 700 гр. 68 стотинки.

V.